

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Ocena dotowanych ubezpieczeń upraw przez rolników i zakłady ubezpieczeń

dr hab. Krzysztof Łyskawa

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Agenda

ul. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 856 90 00
fax +48 61 852 57 22

1. Realizacja partnerstwa publiczno-prywatnego
2. Dotychczasowe oceny ubezpieczeń dotowanych
3. Głosowanie „nogami”
4. Wyniki oceny w ramach projektu „Gospostrateg”

Z Uzasadnienia:

Celem projektowanej ustawy jest stworzenie podstaw prawnych umożliwiających stosowanie dopłat ze środków budżetu państwa do składek z tytułu umów ubezpieczenia zawartych z zakładami ubezpieczeń od ryzyka wystąpienia nieprzewidzianych zdarzeń losowych powodujących straty w produkcji roślinnej i zwierzęcej.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie projektowanej ustawy ograniczy ryzyko utraty przychodów z produkcji rolniczej na skutek wystąpienia określonych w projekcie ustawy szkód oraz zapewni ciągłość produkcji w gospodarstwach rolnych, a tym samym zabezpieczy przed zmniejszeniem liczby miejsc pracy w gospodarstwach rolnych.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki
Wejście w życie projektowanej ustawy umożliwi podniesienie konkurencyjności polskich gospodarstw rolnych.

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Dotychczasowe oceny ubezpieczeń dotowanych

ul. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 846 90 00

Kierunki zmian ubezpieczeń produkcji rolnej
w Polsce

PIU - 2009

Płatności bezpośrednie a dotowane ubezpieczenia upraw w rolnictwie
A. Biernat-Jarka, J. Pawłowska-Tyszkiewicz - Zagadnienia Ekonomiczne, 2018 - agro.icm.edu.pl
... w artykule przedstawiono rodzaje **dotowanych ubezpieczeń** - **ubezpieczenia** przez rolników.
w artykule starano się odpowiedzieć na pytanie, czy zasada przymusowości **ubezpieczeń** ...
☆ Zapisz ☆ Cytuj Cytowane przez 1 Powiązane artykuły Wszystkie wersje 5 00

IPOR 5. Zmiany w obszarze dotowanych ubezpieczeń upraw i zwierząt gospodarskich - badanie akceptacji wśród producentów rolnych
M. Kaczala, K. Łyskawa - WARSZAWA 2022 - depot.ceon.pl
... dyskusję interesariuszy w zakresie kształtu **ubezpieczeń dotowanych upraw** i zwierząt gospodarskich. Poglądy o konieczności zmiany regulacji zgłaszały też same zakłady **ubezpieczeń**, ...
☆ Zapisz ☆ Cytuj Wszystkie wersje 2 00

Zmiany w systemie dotowanych ubezpieczeń upraw w Polsce
S. Kozak, A. Wieremczuk - Przedsiębiorstwo & Finanse, 2019 - b.wagwi.edu.pl
... jest ocena funkcjonowania systemu **ubezpieczenia upraw dotowanych** przez Skarbu Państwa ...
Zwiększeniu atrakcyjności **dotowanych ubezpieczeń** upraw ma służyć zwiększenie **dotacji** ...
☆ Zapisz ☆ Cytuj Powiązane artykuły Wszystkie wersje 4 00

Dotowane ubezpieczenia rolne w 2018 roku
T. Kulik - Rolnictwo. Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w ..., 2018 - agro.icm.edu.pl
Dotowane ubezpieczenia rolne w 2018 roku - Wiadomości Rolnicze. Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szeplowie - Numer 05 (2018) - AGRO - Yadda - **Dotowane** ...
☆ Zapisz ☆ Cytuj Powiązane artykuły Wszystkie wersje 2 00

Dotowane ubezpieczenia w rolnictwie
L. Michalski - Poradnik Gospodarski, 2018 - agro.icm.edu.pl
Dotowane ubezpieczenia w rolnictwie - Poradnik Gospodarski - Numer 06 (2018) - AGRO - Yadda - **Dotowane ubezpieczenia w rolnictwie** ...
☆ Zapisz ☆ Cytuj Powiązane artykuły Wszystkie wersje 2 00

FORUM
INICJATYW
ROZWOJOWYCH

2014

Modyfikacja systemu ubezpieczeń upraw w Polsce

POMORSKA IZBA ROLNICZA

**Zarządzanie ryzykiem w rolnictwie
- propozycje samorządu rolniczego**

2015

**Ubezpieczenia rolne - tematem rozmów ministra rolnictwa z
NSZZ Solidarność RI**

2021

SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W ROLNICTWIE

Departament Wsparcia Rolników

2020

Ubezpieczenia z uwzględnieniem stabilizacji dochodów
jako instrumenty zarządzania ryzykiem w rolnictwie

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Wykorzystanie ubezpieczenia upraw – według rodzaju

ul. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 856 90 00
fax +48 61 852 57 22

Wyszczególnienie:	2018	2019	2020	2021
Powierzchnia upraw rolnych objętych ochroną ubezpieczeniową w ha, w tym:	3 255 697	3 940 471	3 176 194	3 679 892
zboża	1 834 510	2 239 721	1 724 204	2 042 945
kukurydza	393 817	588 367	532 372	470 871
rzepak	787 063	807 956	610 880	912 683
rzepik	30	816	667	65
ziemniaki	26 033	35 344	35 531	25 683
buraki	77 981	103 384	100 168	97 930
chmiel	614	1 011	746	715
tytoń	6 257	8 418	5 955	3 512
rośliny strączkowe	58 073	85 970	102 782	85 375
warzywa gruntowe	24 694	27 420	26 071	22 211
owoce drzew i krzewów	42 093	37 764	32 124	14 793
drzewa i krzewy owocowe	3 216	2 739	1 298	2 222
truskawki	1 315	1 561	1 401	888

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Zagrożenia przedsięwzięć typu PPP a polska ustawa o ubezpieczeniach dotowanych upraw

ul. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 856 90 00
fax +48 61 852 57 22

Podstawowe kategorie ryzyka zdefiniowanych w przewodniku w zakresie budowania kontraktów PPP - European Commission, (2003). Guidelines for Successful Public-Private Partnerships:

- A) Ryzyko wynikające z niepewności co do osiągnięcia odpowiedniego poziomu dochodów
- B) Ryzyko związane z wyborem partnera prywatnego
- C) Ryzyko związane z pracami konstrukcyjnymi
- D) Ryzyko związane z operacjami walutowymi
- E) Ryzyko związane z prawidłowym wykonaniem kontraktów oraz publiczną regulacją przedsięwzięć typu PPP
- F) Ryzyko polityczne
- G) Ryzyko związane z przestrzeganiem wymogów ochrony środowiska
- H) Ryzyko ukrytych wad
- I) Ryzyko (braku) publicznej akceptacji
- J) Ryzyko utraty kontroli publicznej nad świadczeniem usług
- K) Ukryty protekcjonizm

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Zagrożenia przedsięwzięć typu PPP a polska ustawa o ubezpieczeniach dotowanych upraw

ul. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 856 90 00
fax +48 61 852 57 22

Rodzaj zagrożenia przedsięwzięcia	Problemy pojawiające się w realizacji ubezpieczeń dotowanych upraw
A) Ryzyko wynikające z niepewności co do osiągnięcia odpowiedniego poziomu dochodów	<ul style="list-style-type: none"> • przez szereg lat wskaźnik szkodowości przekraczał 100% zebranej składki, co powodowało konieczność ostrożnego podchodzenia do ustalania taryfy przez zakłady ubezpieczeń, • wzrastająca ilość wyłudzeń i z drugiej strony sporów sądowych w zakresie realizacji ubezpieczenia upraw, • wyczerpanie środków przewidzianych w ustawie budżetowej na realizację dopłat i reasekurację w danym roku (brak możliwości zaspokojenia podaży zgłaszanego przez producentów rolnych popytu),
B) Ryzyko związane z wyborem partnera prywatnego	<ul style="list-style-type: none"> • brak stawiania wymagań przed potencjalnymi oferentami ubezpieczeń dotowanych w zakresie kompetencji osobowych (np. w zakresie likwidacji szkód), czy organizacyjnych (np. rozbudowane rozwiązania informatyczne w zakresie zarządzania polisami) • zbyt mała ilość informacji we wniosku do Ministerstwa, • niska akceptacja programu przez ubezpieczycieli nie pozwala na uzyskanie efektów wynikającej z konkurencji cenowej i jakościowej pomiędzy nimi,
E) Ryzyko związane z prawidłowym wykonaniem kontraktów oraz publiczną regulacją przedsięwzięć typu PPP	<ul style="list-style-type: none"> • zasady jakościowe realizacji umów ubezpieczenia (zasady likwidacji, definicje zdarzeń, terminy odpowiedzialności) określone w ustawie w sposób ogólny, • niejasności interpretacyjne przy kwalifikowaniu podmiotów do kategorii małego i średniego przedsiębiorstwa, które mogą korzystać z dopłaty do składek w sposób automatyczny (np. gospodarstwa uczelni wyższych, zakładów doświadczalnych czy wiele podmiotów jednej osoby fizycznej), • występują istotne różnice w zasadach likwidacji szkód w poszczególnych towarzystwach, co znacznie różnicuje odbiór usługi przez rolników (brak jednolitych metod szacowania ubytków w plonie), • akceptacja ze strony zakładów ubezpieczeń dla zjawiska faktycznego zanizania wartości plonu w uprawach, • zróżnicowanie w podejściu do kształtowania wartości wypłacanego odszkodowania (definiowanie sumy ubezpieczenia) oraz kalkulowania szkody całkowitej

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Wyniki oceny przez Rolników w ramach projektu „Gospostrateg” (1)

ul. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 856 90 00
fax +48 61 852 57 22

Zakres badania:

- Badaniem objęte zostały gospodarstwa rolne w Polsce o powierzchni powyżej 1 ha zgodnie ze spisem rolnym z 2020 r. (GUS, 2020).
- Łączna próba wyniosła 453 wywiady (N = 435).
- Przyjęto, że badania mają być reprezentatywne ze względu na dwa kryteria, tj. wielkość gospodarstwa oraz jego położenie.
- W ramach pierwszego kryterium wyróżniono cztery grupy gospodarstw, tj. (1) od 1 ha do 7 ha; (2) od 7,1 ha do 20 ha; (3) od 20,1 ha do 50 ha; (4) powyżej 50 ha.
- W każdym województwie dobrano rozkład tak, aby jak najlepiej odzwierciedlał rozkład gospodarstw rolnych ze względu na wielkość powierzchni.

Wykorzystanie różnych sposobów finansowania strat - rozkład odpowiedzi w odniesieniu do trzech zdarzeń: grad, przymrozki wiosenne i skutki złego przeziimowania

Sposób finansowania	Grad	Przymrozki wiosenne	Skutki złego przeziimowania
Ubezpieczenie	8,6%	2,4%	7,3%
Środki własne	75,7%	77,4%	72,7%
Pożyczka od bliskich, sąsiadów	5,7%	13,1%	12,7%
Jednorazowa pomoc państwa, gminy (np. zasiłki)	4,3%	2,4%	0,0%
Nie zostały sfinansowane	5,7%	4,8%	7,3%

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Wyniki oceny przez Rolników w ramach projektu „Gospostrateg” (2)

ul. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 856 90 00
fax +48 61 852 57 22

Propozycje zmian poddane ocenie w ramach badania (cz.1)

1. Zmiana zdefiniowania momentu rozpoczęcia ochrony w zakresie przymrozków wiosennych (było 15.04, zmiana na „ruszenie wiosennej wegetacji”) ....
2. Zmiana zdefiniowania momentu rozpoczęcia ochrony w zakresie przymrozków wiosennych (było 15.04, zmiana na 21 marca)
3. Włączenie innych upraw czy zwierząt gospodarskich do zakresu ustawy, np. zioła, facelia, ...
4. Oferowanie tylko ubezpieczenia pakietowego w produkcji zwierzęcej
5. Zmiana klimatycznego bilansu wodnego (KBW) na inne mierniki ubytku wody
6. Stosowanie do zgłaszania szkód i rozliczania strat wyłącznie systemu prowadzonego przez MRiRW
7. Zniżki za zawarcie umów wieloletnich (ten sam zakres, w tym samym towarzystwie)
8. Swoboda w ustalaniu sumy ubezpieczenia na 1 ha (nie ma uzależnienia od tego jakie plony i ceny były osiągnięte w przeszłości)

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Wyniki oceny przez Rolników w ramach projektu „Gospostrateg” (2)

ul. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 856 90 00
fax +48 61 852 57 22

Propozycje zmian poddane ocenie w ramach badania cz. 2

9. Możliwość swobodnej zmiany przez rolnika (ustalenie większej wartości) wysokości udziału własnego czy wysokości fransyzy
10. Zmiana definicji dziś obowiązujących ryzyk: gradu, deszczu nawalnego czy huraganu
11. Ujednolicenie zasad likwidacji szkód. Takie same zasady oraz stosowane tabele ubytków w plonie we wszystkich zakładach
12. Zmniejszanie stawek ubezpieczeniowych wraz ze wzrostem chronionego areалу (im więcej hektarów zgłoszonych do ubezpieczenia tym niższy koszt jednostkowy na 1 ha)
13. Zmniejszanie lub zwiększanie stawek ubezpieczeniowych wraz ze szczegółowym przekazaniem informacji o plonowaniu we wcześniejszych latach, szkodach czy stosowanym materiałem nasiennym
14. Powołanie państwowej komisji do kalkulowania składek ubezpieczeniowych w ubezpieczeniu upraw

Jak dana propozycja spełnia moje oczekiwania względem dotowanych ubezpieczeń upraw?

Zupełnie nie spełnia   Raczej nie spełnia   Trochę spełnia, trochę nie
Raczej spełnia   Całkowicie spełnia

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Zmiany w funkcjonowaniu systemu ubezpieczeń dotowanych (1)

ul. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 856 90 00
fax +48 61 852 57 22

Propozycja zmian	Zupełnie nie spełnia	Raczej nie spełnia	Trochę spełnia, trochę nie	Raczej spełnia	Całkowicie spełnia
	w %				
Zmiana zdefiniowania momentu rozpoczęcia ochrony w zakresie przymrozków wiosennych (było 15.04, zmiana na „ruszenie wiosennej roślinności”)	0	30,7	43,0	26,3	0
Zmiana zdefiniowania momentu rozpoczęcia ochrony w zakresie przymrozków wiosennych (było 15.04, zmiana na 21 marca)	13,1	35,9	23,3	24,3	3,4
Włączenie innych upraw czy zwierząt gospodarskich do zakresu ustawy, np. ziola, facelia, ...	6,3	41,3	24,3	27,7	0,5
Oferowanie tylko ubezpieczenia pakietowego w produkcji zwierzęcej	6,8	34,5	38,8	18,4	1,5
Zmiana klimatycznego bilansu wodnego (KBW) na inne mierniki ubytku wody	4,9	37,4	30,6	26,2	1,0
Stosowanie do zgłaszania szkód i rozliczania strat wyłącznie systemu prowadzonego przez MRiW	6,8	30,6	37,4	23,8	1,5
Zniżki za zawarcie umów wieloletnich (ten sam zakres, w tym samym towarzystwie)	4,9	36,9	36,4	19,9	1,9
Swoboda w ustalaniu sumy ubezpieczenia na 1 ha (nie ma uzależnienia od tego jakie plony i ceny były osiągane w przeszłości)	1,9	31,1	37,4	29,1	0,5

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Zmiany w funkcjonowaniu systemu ubezpieczeń dotowanych (2)

ul. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 856 90 00
fax +48 61 852 57 22

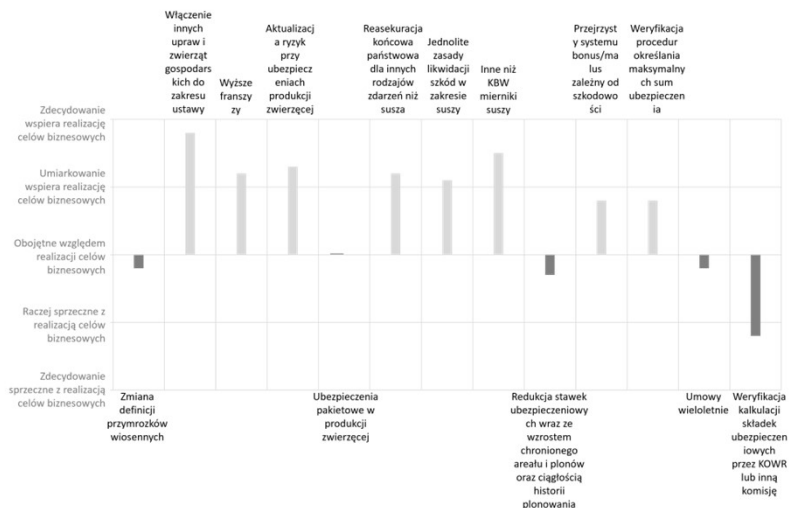
Propozycja zmian	Zupełnie nie spełnia	Raczej nie spełnia	Trochę spełnia, trochę nie	Raczej spełnia	Całkowicie spełnia
	w %				
Możliwość swobodnej zmiany przez rolnika (ustalenie większej wartości) wysokości udziału własnego czy wysokości fransyz	6,8	35,4	32,0	25,2	0,5
Zmiana definicji dziś obowiązujących <u>ryzyk: gradu, deszczu nawalnego czy huraganu</u>	9,7	37,9	37,4	14,6	0,5
Ujednolicenie zasad likwidacji szkód. Takie same zasady oraz stosowane tabele ubytków w plonie we wszystkich zakładach	3,9	34,5	37,9	22,3	1,5
Zmniejszanie stawek ubezpieczeniowych wraz ze wzrostem chronionego areálu (im więcej hektarów zgłoszonych do ubezpieczenia tym niższy koszt jednostkowy na 1 ha)	6,8	27,7	42,7	21,8	1,0
Zmniejszanie lub zwiększanie stawek ubezpieczeniowych wraz ze szczegółowym przekazaniem informacji o plonowaniu we wcześniejszych latach, szkodach czy stosowanym materiałem nasiennym	8,3	34,5	32,0	23,3	1,9
Powołanie państwowej komisji do kalkulowania składek ubezpieczeniowych w ubezpieczeniu upraw	4,9	31,6	36,4	26,2	1,0

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Zmiany w funkcjonowaniu systemu ubezpieczeń dotowanych – stanowisko zakładów ubezpieczeń*

ul. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 856 90 00
fax +48 61 852 57 22

* - badanie realizowane metodą wywiadów wspieranych ankietą

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Zmiany w sposobie finansowania systemu ubezpieczeń dotowanych

ul. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 856 90 00
fax +48 61 852 57 22

Proponowane rozwiązanie	Zupełnie nie spełnia	Raczej nie spełnia	Trochę spełnia, trochę nie	Raczej spełnia
Capping – kwoty dopłat do składek na ubezpieczenie gospodarstwa są uzależnione od jego wielkości tzn. małe gospodarstwo miałyby procentowo większą dopłatę niż duże gospodarstwo rolne	1,0%	31,6%	43,7%	23,8%
Obniżenie składek w ubezpieczeniach upraw i zmiana zasad kalkulacji odszkodowania w zależności od podejmowanych przez rolników działań z zakresu równoważonego rozwoju (np. biologizacja ziemi) lub rolnictwa ekologicznego	6,8%	36,4%	27,2%	29,6%
Niezależny i subsydiowany audyt stawek ubezpieczeniowych ustalanych przez zakłady ubezpieczeniowe w powiązaniu z wyceną pakietów (min. co 3-4 lata); niezależny audyt systemu ubezpieczeń rolnych w Polsce (co 3-4 lata)	8,3%	37,9%	35,0%	18,0%
Akceptacja dla nowych zasad zarządzania ryzykiem w gospodarstwach rolnych – stosowanie przygotowanych przez zakład ubezpieczeń wytycznych i programów do kontrolowania nakładów na uprawy oraz działań agrotechnicznych	6,8%	36,9%	37,9%	18,4%
Utworzenie jednolitego systemu informacji pogodowej (np. pomiar przymrozków, huraganów, zjawiska suszy), z którego informacja będzie przeznaczona zarówno dla rolników, jak i zakładów ubezpieczeń	2,4%	37,4%	34,5%	25,7%

* - w zakresie pytania „Niezależny i subsydiowany audyt stawek...” 1% respondentów odpowiedziało „całkowicie spełnia”

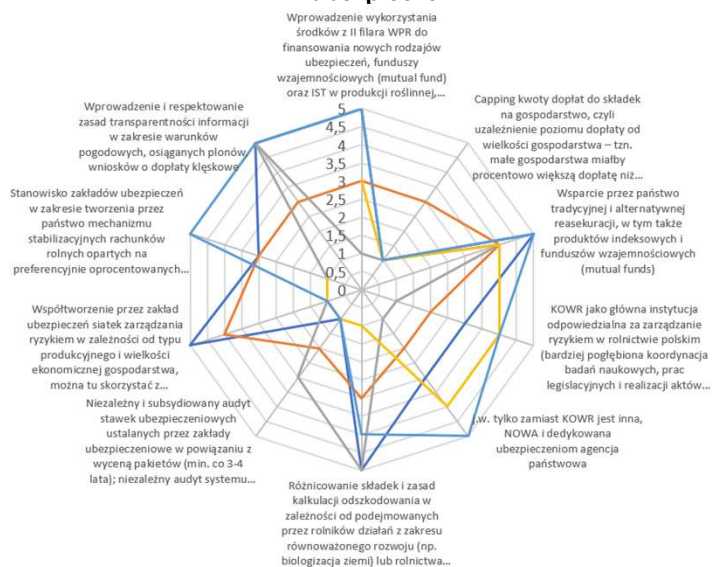

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Ogólna ocena zmiany w funkcjonowaniu systemu ubezpieczeń dotowanych – stanowisko zakładów ubezpieczeń

ul. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 856 90 00
fax +48 61 852 57 22

* - badanie realizowane metodą wywiadów wspieranych ankietą

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Doświadczenia w zakresie ubezpieczenia upraw – WIOSNA 2022

ul. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 856 90 00
fax +48 61 852 57 22

Gradobicia w krótkim czasie potrafią zniszczyć całe uprawy. Zniszczone tunele foliowe, poturbowane warzywa na polu, które nie nadają się już do sprzedaży.

Wiele gospodarstw swoje zbiory odda do zbioru przemysłowego. Ryzyko gradobicia jest coraz większe, czy przez to sadownicy zdecydują się na ubezpieczenie swoich upraw?

Niedaleko Białej Rawskiej z końcem maja przeszło ogromne gradobicie. Efektem jest oddawanie owoców, które nie nadają się na sprzedaż bezpośrednią, na przemysł między innymi na soki.

Gradobicia to coraz częstsze zjawisko

Sady są ubezpieczone, ale nie każdy sadownik ubezpiecza swoje uprawy. Takie ubezpieczenie to wydatek około kilkudziesięciu tysięcy złotych. Coraz częściej jednak rolnicy się na to decydują, chociażby na ubezpieczenie od przymrozków.

Gwałtowne burze miały również miejsce 9 czerwca. Opady deszczu i gradu przeszły przez województwo łódzkie. Doprowadziły do podtopień i ogromnych strat w uprawach warzyw w tym regionie.

Strażacy poinformowali w piątek rano 10 czerwca, że przeprowadzili nocy aż 211 interwencji, 126 pompowań wody.

Dobija nas trwająca susza

Głośno jest o problemie suszy, jaki trapi wszystkie segmenty rolnictwa. Nawałnica potrafi zniszczyć uprawę w czasie jednej nocy. W gospodarstwie z okolic Piotrkowa Trybunalskiego nie przetrwało aż 3,5 ha, gdzie uprawiano sałatę lodową, jarmuż oraz cykorię. Zniszczone było aż 5 tuneli warzyw.

- Nie było czasu, żeby cokolwiek zrobić. Od rana ratowaliśmy, co się tylko dało, ale dużo tego nie będzie - piszą w mediach społecznościowych.

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Doświadczenia w zakresie ubezpieczenia upraw – WIOSNA 2022

ul. Niepodległości 10, 61-875 Poznań
tel. +48 61 856 90 00
fax +48 61 852 57 22

Pod koniec marca Hiszpania borykała się ze znacznymi przymrozkami. Odbiły się one na drzewach owocowych, odnotowując historyczne starty.

Produkcja w regionach Aragonii i Katalonii odnotowała historyczne straty w produkcji czereśni w roku 2022, w którym koszty produkcji wzrosły z powodu inflacji.

- **Straciliśmy 80% naszej produkcji owoców pestkowych** - powiedział Sergio Alonso, dyrektor handlowy spółdzielni Cosanse w Saragossie.

Przymrozki w tym roku odnotowano nawet w rejonach, gdzie zwykle nie mają miejsca.

- Pracuję w tej spółdzielni prawie 20 lat i nigdy czegoś takiego nie widziałem. **Bardziej doświadczeni producenci też nie pamiętają szkód tej wielkości.** Spowodowało to spore zniechęcenie, bo po całym roku inwestowania i podczas pracy nad produkcją wszystko zostało zrujnowane w dwie noce. **To po dwóch dobrych latach, jeśli chodzi o przeciwności pogodowe, a także kampanię z dobrymi cenami.**

W tym roku **bardzo trudno będzie zaopatrzyć wszystkich klientów, poradzić sobie z kosztami**, które również znacznie wzrosły od zeszłego roku, oraz utrzymać personel.

- **Ceny będą wysokie, ale nie wystarczą, aby zrekompensować brak kilogramów.** To będzie bardzo trudna kampania, jeśli chodzi o przerzucenie kosztów, zarówno dla naszych członków producentów, jak i dla pakowni. Jest bardzo prawdopodobne, że straty będą cierpieć do końca sezonu. **Pożądane byłoby zrewidowanie polis ubezpieczeniowych rolniczych, ponieważ nie pokrywają one potrzeb plantatorów, biorąc pod uwagę, ile kosztują, więc 50% naszych członków nie jest ubezpieczonych** - powiedział Sergio Alonso.

Spółdzielnia sprzedaje czereśnie z 8-dniowym opóźnieniem w porównaniu z rokiem poprzednim.

- Pogoda jest bardzo dobra, więc jakość produktu jest doskonała. Ceny do tej pory są wysokie, na ogół lepsze niż o tej porze zeszłego roku, chociaż mogą spaść od połowy czerwca po zwiększeniu produkcji. **Zarówno w Hiszpanii, jak i w pozostałych krajach produkujących, ponieważ nie zgłoszono żadnych szkód spowodowanych mrozem we Francji, Włoszech, Grecji czy Turcji.**